

(Kennisessie Wgr)

LaGro

Your Legal Business Partner

Ons team

Jan Baas

Advocaat | Partner
Data & Privacy
Bestuursrecht

Tessa Burghardt

Advocaat
Bestuursrecht

De wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

- Achtergronden en hoofdlijnen
- Wijzigingen per 1 juli 2022

Deel 2: Ferm Werk, Gemeenteraden en de Wgr

- Hoe is het nu geregeld?
- Welke mogelijkheden biedt de Wgr?

(**Inhoud**)

De wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

- Biedt kader voor samenwerking tussen overheden en bestuursorganen
- Mogelijke deelname gemeenten, provincies en waterschappen, andere openbare lichamen
- Publiekrechtelijk karakter samenwerking
 - Waarborgt democratische legitimatie, openbaarheid, controle en rechtsbescherming
 - “verlengd lokaal bestuur” – politieke controle berust uiteindelijk bij (de politieke organen van) de deelnemers

Verschillende vormen GR

- GR 'zonder meer'; (dienstverlenings)overeenkomst
- Centrumregeling
 - Geen rechtspersoonlijkheid, geen overdracht bevoegdheden
- Bedrijfsvoeringsorganisatie
 - Ongeleed bestuur
- Gemeenschappelijk orgaan
 - Geen rechtspersoonlijkheid; ongeleed bestuur
- Gemeenschappelijk openbaar lichaam
 - Raads-, college-, burgemeesters-/ gemengde regeling
 - AB en DB
 - Delegatie vs. Mandaat

Wijzigingen per 1 juli 2022

De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in de gemeenschappelijke regelingen;

- Raden hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen over een ontwerp-regeling (art. 1 Wgr)
- GR dient bepalingen te bevatten over besluiten van het bestuur die vatbaar zijn voor zienswijzen (art. 10 lid 5 en 6 Wgr);
- Op voorstel van de raden kan het AB een gemeenschappelijke adviescommissie bestaande uit raadsleden instellen (art. 24a Wgr);
- GR dient bepalingen te bevatten over participatie door ingezetenen (art. 10 lid 7 en 8 Wgr);
- Het bestuur van de regeling heeft een actieve informatieplicht jegens de deelnemers (art. 17 lid 2 en 3 Wgr);
- Extra vergoeding voor raadsleden die tevens lid zijn van een gemeenschappelijke advies- of onderzoekscommissie (art. 24a Wgr).

De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden

- De mogelijkheid om gezamenlijk een onderzoek/enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van de regeling bij collegeregelingen (art. 155g lid 1 Gemeentewet);
- Meer onderzoeksmogelijkheden door lokale rekenkamers (art. 184 Gemeentewet).

Overige wijzigingen

- GR dient bepalingen te bevatten over de evaluatie van de regeling (art. 11a Wgr);
- Afspraken over uittreding van de regeling dienen te worden aangescherpt (art. 9 lid 1 Wgr);
- De termijnen voor de indiening van de kadernota, ontwerpbegroting en begroting worden aangepast, zodat deze beter aansluiten op die van gemeenten (art. 34, 34b, 35 Wgr).

Bestaande instrumenten van de raad in de Wgr:

- Benoeming en ontslag leden AB door de raad;
- De GR bevat bepalingen over de wijze waarop de aangewezen leden ter verantwoording kunnen worden geroepen door de raad en hoe deze leden gevraagde inlichtingen verstrekken (art. 16 Wgr);
- De GR bevat bepalingen over de wijze waarop het bestuur door (leden van de) raad gevraagde inlichtingen verstrekt (vragenrecht/passieve informatieplichten bestuur samenwerkingsverband);
- Raden hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen over een ontwerpbegroting (art. 35 Wgr)

Ferm Werk, Gemeenteraden en de Wgr

Ferm Werk

- Gemeenschappelijk openbaar lichaam
- Gemengde regeling – gemeenteraden en colleges
- Deelnemers: de gemeenteraden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater

Verantwoordelijk voor de uitvoering van de aan de deelnemers (colleges en raden) overgedragen taken in het kader van

- De Wet sociale werkvoorziening;
- de Participatiewet;
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen en de
- Wet inburgering.

Nieuwe GR Ferm Werk

- Beperkte wijzigingen in het kader van de nieuwe Wgr, de Wet elektronische publicaties en de wijziging van de verdeelsleutel
- Wijzigingen om aan de nieuwe Wgr te voldoen:
 - Aanpassing van de bestaande bepaling inzake de actieve informatieplicht, verduidelijking dat deze voor het AB én DB geldt, meer flexibiliteit om te informeren (art. 16);
 - Nieuwe bepaling inzake burgerparticipatie (art. 17a);
 - Gewijzigde termijnen met betrekking tot de begrotingscyclus (art. 23);
 - Aanscherping bepaling inzake de procedure bij uittreding (art. 28),
 - Nieuwe bepaling inzake uittredingsplan en uittreedsom (art. 29);
 - Zienswijzemogelijkheid bij de opheffing van de regeling (art. 32).

Governance

- Keuze voor gemeenschappelijk openbaar lichaam (met rechtspersoonlijkheid, geled bestuur, verordenende bevoegdheid, etc.) ligt voor de hand.
- Zijn er aanpassingen wenselijk, in het bijzonder rond de positie van de gemeenteraden?

Bezetting Algemeen Bestuur (I)

“De huidige constructie waarbij een raadslid in het Algemeen Bestuur zit werkt nog niet optimaal. Het gebeurt weinig dat het raadslid met die positie een goede schakel is tussen Ferm Werk en de gemeenteraad (ongeacht welk raadslid die positie vervult).”

Bezetting Algemeen Bestuur (II)

- Artikel 8 lid 2 GR Ferm Werk (nieuw): iedere gemeenteraad wijst één lid aan uit zijn midden en daarnaast één wethouder die de portefeuille participatie, werk en inkomen en/of financiën dient te hebben.
- Art. 13 lid 1 Wgr: indien de regeling mede is getroffen door raden, bestaat het algemeen bestuur uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders worden aangewezen.

→GR mag niet bepalen dat AB alléén uit collegeleden kan bestaan;

→leden zitten in DB/AB als vertegenwoordiger van hun gemeente; niet op persoonlijke titel en niet zonder last & ruggespraak.

Vergroten invloed raad?

- Volksvertegenwoordigend:
 - Participatie (mede) via de raad;
 - Vragenrecht.
- Kaderstellend:
 - Via aangewezen leden AB (uit raad en/of college);
→wijze waarop zij gemeenteraden betrekken c.q. gemeenteraden hen ter verantwoording roepen cruciaal!
 - Instellen gemeenschappelijke adviescommissie alternatief voor deelname raadsleden in AB?
 - Zienswijzemogelijkheden uitbreiden.
- Controlerend:
 - Vragenrecht;
 - Rol bij evalueren van de regeling.

(Dank u wel)

Jan Baas

Advocaat | partner
Data & Privacy
Bestuursrecht

070 7900 130

+31 6 15 010 044

j.baas@lagro.com

Tessa Burghardt

Advocaat
Bestuursrecht

070 7900 130

+31 6 41 713 895

t.burghardt@lagro.com

